

GŁOS NARODU

Nr. 328. — ROK XLII.
SOBOTA
30 LISTOPADA 1935.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW NR. 401.099.

Předpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	z o naliczeniem	raz odroczenia		
Miesięcznie	5 zł.	4-50 zł.	5. — zł.	8. — zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja nie odpowiada za artykuły
nie zwraca i nie honoruje, listów
nieopłaconych nie przyjmuje.
Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.

Sprawa karteli rusza z miejsca.

Wczoraj podaliśmy wiadomość o dekreście P. Prezydenta dotyczącym karteli. Dziś trzeba go poddać zbadaniu. Ma bowiem więc sięgnąć bardzo głęboko w nasze życie gospodarcze, w jego organizację, w jego stosunek do państwa i społeczeństwa. Powinien też odbić się na konsumpcji. Oczywiście, o ile zostanie wykonany... Zastrzeżenie to jest konieczne. Mamy bowiem ustawy, które nie są wykonywane. Choćby n. p. znany dekret P. Prezydenta z przed 3 lat o kumulowaniu posad i uposażeń!

ROKOWANIA Z PRZEMYSŁEM. — Przedewszystkiem, jak doszło do wydania dekretu w sprawie karteli?

Wiadomo, że rząd p. Kościakowskiego, podejmując plan zrównoważenia budżetu, ustanowił komisję pod przewodnictwem p. wicemin. Lechnickiego, która miała w drodze rozmów z przedstawicielami skartelizowanego przemysłu przeprowadzić obniżkę cen na produkty przemysłowe. Komisja pracowała w największej tajemnicy. Na zewnątrz nie przedostawało się nic z jej posiedzeń. Zaczęto się nawet niepokoić. Nagle — wczoraj w „Dzienniku Ustaw” pojawił się dekret P. Prezydenta wprowadzający znaczne zmiany do ustawy przemysłowej z 28. III. 1933... Jeszcze w środę obradowała komisja ministerjalna przy jednym stole z przemysłowcami, a już nazajutrz „Dziennik Ustaw” przyniósł gotowy, wydrukowany, dekret przeciw kartelom.

Tajemnicę tego zwrotu w polityce rządu do karteli wyjaśnia prasa warszawska w ten sposób, że rokowania z przemysłowcami nie dały żadnego wyniku, skutkiem czego rząd przystąpił do „kontrakcji”. M. in. przemysł węglowy oświadczył, że mógłby obniżyć ceny węgla tylko pod warunkiem obniżenia plac, — a przemysł przetwórczy, że obniżkę mógłby zastosować dopiero z d. 1 stycznia 1936., gdy rząd domaga się obniżki z d. 1. grudnia b. r.

Z tych powodów rząd, nie zrywając rozmów z przedstawicielami przemysłu, ujrzał się zmuszonym przejść do „kontrakcji”. Tak doszło do wydania nowego dekretu.

ISTOTA DEKRETU. — Ogłoszony dekret P. Prezydenta zmienia ustawę z r. 1933 zasadniczo w kilku punktach... Naprzód w sprawie kompetencji rządu!

Dotąd o rozwiązaniu kartelu, którego działalność przynosi szkodę społeczeństwu, mógł orzekać tylko t. zw. sąd kartelowy na wniosek ministra przemysłu. Procedura była długa i uciążliwa. Dobra w czasach normalnych, nieodpowiednia na okresy wymagalnego spiesznego działania. Dekret P. Prezydenta z 27 listopada zmienia te postanowienia w ten sposób, że odtąd o rozwiązaniu, zniesieniu i t. p. kartelu decyduje będzie tylko sam minister przemysłu i handlu.

Dalszą ważną zmianą jest podwyższenie kar i obowiązek przedkładania Ministerstwu Przem. i Handlu wszystkich umów kartelowych.

Wprowadzone zmiany są wyrazem zdrowej tendencji ze strony rządu do podporządkowania umów przemysłowych wymaganiami dobra ogółu, państwa i społeczeństwa. Są też wyrazem energicznej postawy naszego rządu w stosunku do czynności życia gospodarczego.

Na podkreślenie zasługuje ta ostatnia cecha wystąpienia rządu... Mielśmy dotąd bardzo „silne” rządy. Mielśmy na stanowisku ministra przemysłu i handlu wojskowych. Wszędzie, na każdym polu ujawniała się „siła” tych rządów, tylko nie na tem polu, które jej najbardziej potrzebowało. Będzie rzeczą „szperaczy” zbadać, dlaczego to rządy „pułkownikowskie” kierowały się uderzającą „miękkością” metod w stosunku do skartelizowanego przemysłu, choć na każdym innym polu wykazywały tyle energii, a nawet surowości. Zanim się o tem dowiemy, podkreślmy na razie ten fakt, że do karteli dobiera się dopiero obecny rząd,

— rząd, w którym siedzi tylko dwóch „pułkowników”.

WOLNOŚĆ I ETATYZM. — Teoretycznie biorąc, dekret P. Prezydenta przyjmujemy z zadowoleniem... Nareszcie z miejsca rusza sprawa karteli. O praktycznej jednak wartości dekretu można będzie wydać opinię dopiero wtedy, kiedy zaczną działać, kiedy społeczeństwo zobaczy realne jego skutki.

Ale wróćmy do „teoretycznego” znaczenia dekretu!

„Centralny Związek Przemysłu Polskiego”, czyli t. zw. Lewjatan, ogłasza w prasie stołecznej komunikat, w którym się skarży, że

„prowadzona w ostatnich czasach kampanja przeciw kartelom ma cechy jednostronne i demagogiczne oraz utrudnia rozwiązanie zagadnienia cen przemysłowych zgodnie z interesem kraju jako całości”.

Kampanję tę określa „Lewjatan” jako „antyspołeczną”... „Społeczną” zatem byłaby zdaniem „Lewjatana” ta opinja, która by ciężkiemu przemysłowi zostawiała zupełną swobodę ruchów. Oczywiście! Tylko, że takie „społeczne” opinie należą już do historii. Panowały w w. 18., kiedy Ludwik XV. rozmawiał z francuskimi przemysłowcami, — i w pierwszej połowie w. 19., kiedy życie gospodarcze było areną walki konkurencyjnej jednostek bez żadnych ograniczeń. W wieku 20. jest to już niemożliwe. Życie gospodarcze uważane jest powszechnie za funkcję społeczną i nikt już tego powszechnego przekonania nie wyrwie ze świadomości społeczeństw. Prosta konsekwencją tego przekonania jest nadzór, kontrola państwa nad życiem gospodarczym. — a więc ograniczenie „wolności” jednostek w tej dziedzinie.

Dekret P. Prezydenta spotka się w prasie służącej przemysłowi z zarzutem — etatyzmu. Trzeba się i temu zarzutowi przypatrzeć.

Katolicka doktryna społeczna, której ideologię wyznaje nasz dziennik, nie jest etatystyczną. Pius XI w enc. „Quadragesimo anno” występuje przeciw pochłanianiu społeczeństwa i jego instytucji przez państwo. Głosi natomiast zasadę „pomocniczości”, polegającą na tem, by sobie poszczególne instytucje, od najniższych aż do najwyższej w postaci państwa, nawzajem pomagały i nawzajem się uzupełniały. W szczególności oznacza to, że społeczeństwo, a więc także i czynniki tworzące w życiu gospodarczym, zachować winny swobodę działania (n. p. łączenia się w związki zawodowe, syndykaty, kartele), i życie społeczne nie może być zlikwidowane przez państwo, ale z drugiej strony katolicka doktryna stawia także i tę zasadę, że państwo posiadać winno kompetencje prawne nadzoru i kontroli nad niemi. Nie każda więc ingerencja jest owym potępieniem godnym „etatyzmem”, jak i nie każda „swoboda” czynników społecznych zasługuje na ochronę i tolerancję.

Jeśli była jakaś „demagogja” w czasie kampanji przeciw kartelom, to naszym zdaniem tylko ta, że niektórzy gorliwcy domagali się rozwiązania wszystkich karteli. Była to prawdziwa demagogja. Bo — ludźmi społeczeństwa fałszywym hasłem, jakoby rozwiązanie karteli i — wynikił stąd — nawrót do „laissez-faire’izmu” (całkowitej wolności, anarchji indywidualistycznej) mógł dać w rezultacie dobry wynik. Rząd jednak nie idzie na tę drogę. Dekret przyjmuje w zasadzie umowy kartelowe jako jeden ze sposobów organizowania produkcji, tylko zastrzega sobie swobodę zatwierdzania, wzgl. odrzucania poszczególnych umów.

Na praktyczną ocenę tego kroku rządowego przyjdzie czas. Co do teoretycznego zaś znaczenia dekretu, to możemy powiedzieć, że jest zdrowy z punktu widzenia społecznego i celowy.

W. Z.

A. PIASECKI S. A.

Armja włoska gotowa do dalszej akcji wojennej.

Rzym, 29. 11. (PAT.). „Giornale d'Italia” donosi, że akcja przygotowawcza wojsk włoskich dobiega końca. Armja włoska gotowa jest dziś do wykonania wszelkich zadań, jakie zostaną jej powierzone przez dowództwo.

Ras Seyum zginął?

Rzym, 29. 11. (PAT.). „Tribuna” donosi, że w całej prowincji Tigre krąży coraz uporczywiej pogłoska

O ŚMIERCI RASA SEYUMA,

który zginąć miał 18 b. m. podczas akcji bombardującej samolotów włoskich. Nie jest

wykluczone, że wielki czerwony namiot, który został zniszczony przez samoloty włoskie, należał do rasa Seyuma. Jednakże pogłoska o śmierci rasa Seyuma nie została dotychczas urzędowo potwierdzona.

Cesarz abisyński wyjechał na front.

Addis Abeba, 29. 11. (PAT.). Wczoraj o godz. 8 rano Haile Salassie wyjechał do głównej kwatery w Dessie. Towarzyszy mu następca tronu, który jednakże w połowie drogi zawrócił z powrotem do Addis Abeby, by w zastępstwie cesarza sprawować zwierzchnią władzę.

Abisyńczycy zajęli Ual-Ual?

Londyn, 29. 11. (PAT.). Reuter donosi z Harraru, że według miejscowych oficjalnych wiadomości, wojska abisyńskie zajęły Ual-Ual. Wiadomość ta została w Rzymie oficjalnie zaprzeczona.

Mussolini zamierza ogłosić ogólną mobilizację.

Londyn, 29. 11. (PAT.). Reuter donosi z Innsbrucku: według informacji z Tyrolu południowego, tylko trzy dywizje z liczby siedmiu pozostały we Włoszech północnych do obrony Brenneru. W ciągu ostatnich 48 godzin trzy dywizje zostały rzekomo przeniesione na granicę francusko-włoską, a dywizja zmotoryzowana ma udać się do Włoch południowych, gdzie będzie miała za zadanie wzmocnienie obrony wybrzeży. Podobno

wielkie ilości amunicji, przeznaczono z południowego Tyrolu do Włoch południowych. Na granicy północnej pozostanie rzekomo mniej, niż 30 tys. żołnierzy. Według informacji z tych samych źródeł, wśród ludności tyrolskiej panuje duże zaniepokojenie, wywołane pogłoskami, iż Mussolini w niedalekiej przyszłości zamierza ogłosić ogólną mobilizację. — Wszystkie urlopy zostały cofnięte.

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

Kraków, ul. Wiślna L. 6.

Telef. 138-08. Telef. 138-09.

Od 25 XI. — 30 XI. b. r.

Tani Tydzień

elixirów i wód do ust, oraz płynów do włośń leczniczych i vegetali i wód leśnych do rozpylania.

POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW.

Warszawa, 29. 11. (Telef.). Dziś wieczorem odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, na którym omawiano projekt dekretu o obniżce ustawowej stopy procentowej w sporach cywilnych oraz o ulgach w spłacie zobowiązań hipotecznych miejskich.

SEN. BARAŃSKI OBEJMIE STANOWISKO PO WOJ. ŚWITALSKIM?

Warszawa, 29. 11. (Telef.). Jako kandydata na stanowisko opróżnione przez woj. Świtalskiego w Senacie wymieniają senatora Barańskiego. Nazwisko to wspomniano przy okazji doniesień o akcji nad wznowieniem działalności Partji Pracy.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział III Karny, dnia 26 listopada 1935 r. III Pr. 127/36. Sąd Okręgowy, Wydział III Karny w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie: I) Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493 austr. proc. karn. zarządzone i wykonane przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 21 listopada 1935 r. do L. B II 2.181/36 konfiskate czasopisma „Głos Narodu” Nr. 317 z dnia 19 listopada 1935 r. z powodu treści 1) artykułu zamieszczonego na stronie 3 pl. „Potrzeba reorganizacji aparatu szkolnego” w całości, albowiem treść tego artykułu zawiera znamiona występku z art. 127 i 170 kk. II) Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższego artykułu, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze „Głosu Narodu” i w dzienniku urzędowym. III) Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony. — Na oryginalne właściwe podpisy. Za zgodność (podpis nieczytelny).

O czym piszą inni?.

„Powrót Jędrzejowicza — plotką“.

W polemice z „Głosem Narodu“ oświadcza „Czas“, że się za wielką rolę i za wielkie znaczenie przypisuje p. J. Jędrzejowiczowi. Moglibyśmy na to odpowiedzieć, że jeszcze do niedawna najostrzej z pism polskich p. J. Jędrzejowicza atakował „Czas“, ale — jedźmy dalej. Rola wielka przypisywana p. J. Jędrzejowiczowi — pisze organ konserwatywny

„jest takim samym wytworem wyobraźni i tendencji opozycji, jak reszta sensoryjnych poglądów. Najniezawodniej opozycja uważa, że pisanie o rychłej zmianie rządu szkodzi się skutecznie reżymowi, a wymienianie Janusza Jędrzejowicza w każdej kombinacji i prawej i lewej, będzie miało za skutek ten gruntowniejsze zrażenie opinii do tej kombinacji. „Ludy utlikaite, Jarema ide“, straszył pan Zagłoba rezonów na Zadnieprzu. Zmiana rządu, to plotki; powrót Jędrzejowicza, to plotki, ale niemniej to są plotki, które puszcza się dlatego, bo się uważa, że mogą do rządu zrazić, zniechęcić, odstraszyć“.

Jest to taka sama prawda, o ile chodzi o „Głos Narodu“, jak ta, że „Czas“ pisząc w ten sposób o p. J. Jędrzejowiczu chce sobie zaszkodzić jego laski na wypadek jego powrotu.

Pensje byłych rewolucjonistów.

W „Myśli Narodowej“ czytamy następującą uwagę:

„Z prawdziwym zainteresowaniem czytuję w dziennikach czynione na wyrywki odkrycia co do uposażeń „miarodajnych“ sanatorów. Kiedy czytam o bajecznej karierze jakiegoś pana X, który pod rozmaitymi pretekstami posad pobiera ze skarbu państwa 15 tysięcy złotych miesięcznie, to bywa dla mnie rozrywką umysłową obliczenie, ile to rodzin, marzących o budżecie 500-złotowym, wykroiłoby sobie byt taki z tego jednego budżetu. Albo sobie myślenie, co taki pan robi z 14 tysiącami, bo napewno jeden tysiąc starczy mu na potrzeby. Pewno sobie odkłada (168.000 rocznie) i po 9 latach radosnej twórczości ma już w jakimś banku zagranicznym półtora miliona, ten lub ów — jak słyszę — kupuje majątek ziemski. Aniśmy się spostreżeli, jak szybko zmienił się polski almanach ludzi zamożnych.“

Rozrywką też umysłową jest badanie rodowodu tej zamożnej elity. Z nazwisk wymienianych wiemy, że są to przeważnie ludzie, którzy przed laty, jako socjaliści, walczyli z kapitalizmem o chleb dla proletariatu. Walczyli oni bowiem o wolność, równość i braterstwo. Cóż się to stało, że gdy doszli do potęgi, to w łeb wzięły wszystkie te hasła i zapragnęli stać się elitą elit narodu polskiego i pod względem materialnym i moralnym i politycznym? Wszystko to w stosunku do własnego narodu, bo co do obcych — owszem — hasła te pozostały w mocy“.

Rozmowy ś. p. min. Pierackiego z O. N. R.

W trakcie procesu o zamordowanie śp. min. Pierackiego świadek, inspektor P. P. Piątkiewicz zeznał, iż ministrą nie mógł zamordować członek O. N. R. (secesji młodych ze Stronnictwa Narodowego) ponieważ śp. min. Pieracki „bezpośrednio przed śmiercią prowadził pertraktacje z przywódcami O. N. R.“ W tej sprawie „Goniec Warszawski“ pisze:

„W dniu 12 czerwca 1934 r. komisja techniczna opieczętowała drukarnię, w której wychodziła „Sztafeta“ — Wobec tego nazajutrz „Sztafeta“ wysłała mimo wysiłków administracji tego pisma, w formie niewielkiej ulotki, której pierwszy nakład był skonfiskowany, podobnie jak i 24 numery tego pisma na ogólną ilość 25, które się ukazały.“

Następnego dnia jeden z przywódców O. N. R. zatelefonował do sekretariatu ministra spraw wewnętrznych celem uzyskania audjencji, zamierzając interwenjować w sprawie zamknięcia drukarni i przekonać się, czy zarządzenie to zostało wydane za aprobatą śp. ministra Pierackiego. Wskutek przeszkód technicznych (zjazd wojewodów) audjencję wyznaczono dopiero za 2 dni. Tymczasem tego samego dnia jeszcze śp. Pieracki padł z rak morderey.

Rak więc „rozmowy“ Pierackiego z O. N. R. z śp. Pierackim nie doszły do skutku i zakończyły się na uzyskaniu oficjalnej audjencji, która się już odbyć nie mogła. „Jak się dowiadujemy — pisze „Nowy Dziennik“ — owym rozmówcą miał być Mosdorf, którego adresu i miejsca pobytu dotychczas ustalić nie można mimo, iż pewne sfery znają miejsce jego pobytu“.

Reorganizacja Polaków w Opolskiem.

Katowice, listopad 1935.

Na Śląsku Opolskim panowało wśród naszych rodaków znaczne ożywienie od dłuższego czasu. Aż w niedzielę 24 listopada br. dokonał się prawdziwy przełom. Dla zrozumienia go trzeba się nieco cofnąć w przeszłość...

Organizacją kierowniczą dla naszych rodaków w Niemczech jest Związek Polaków. Było wszystko dobrze, jak długo Związek rządził się sam. Stracił jednak samodzielność w okresie pomajowym. Jego centrala berlińska odpowiednio dobrana starała się bardziej o zadowolenie Warszawy, niż ludności polskiej w Niemczech. Skutkiem tego zaczęły się pewne żywioły wyłamywać z ram Związku (m. in. w Westfalji), a tam, gdzie się to nie stało, zapanowała martwota lub niezadowolnienie.

Niezdolność Związku do działania ujawniła się zwłaszcza z chwilą, kiedy Polska zawarła z III Rzeszą znane porozumienie ze stycznia 1934 r. Trudno bowiem „walczyć“ gdy panuje „przyjaźń“.

Wywołało to jednak silne wrzenie na Śląsku Opolskim, najbardziej z wszystkich ośrodków polskości narażonym na prześladowania ze strony Niemców. Obowiązkiem centrali berlińskiej Związku było oddziaływać na Śląsk Opolski rozsądnie i kojąco. Tego obowiązku nie spełniła. Odseparowała się od „niepatrijotycznej“ ludności polskiej na Opolszczyźnie i rozpoczęła kurs „silnej ręki“. Bez zasięgania opinii ludności opolskiej zamianowała „kierownika“ dzielnicowego (p. Tabernackiego), który pełnił „rządy“ na własną rękę. W ciągu pięciu lat nie dopuściła centrala berlińska do walnego zjazdu delegatów i do wyboru normalnego zarządu.

Wkońcu sprzyrzyły się Polakom opolskim te metody. Na dzień 24 listopada dotychczasowy prezes, Ks. prob. Koziołek zwołał walny zjazd delegatów do Opola. Berlińska centrala robiła wszystko by do zjazdu nie dopuścić. Rozpuszczała więc wiadomości, że zjazd odwołany, lub że zwołany nieformalnie itp.

Nic to nie pomogło. Zjazd odbył się normalnie i formalnie przy udziale przeszło 400 delegatów pod przewodnictwem zasłużonego działacza narodowego, Ks. prob. Koziołka, który w trakcie zjazdu oświadczył, iż spowodu podszłego wieku widzi się zmuszonym zrezygnować z kierownictwa a na swoje miejsce poleca adwokata p. P. Kwózcza. Zjazd obradował pod przewodnictwem p. J. Wawrzyniaka z Wielkich Strzalec. Prezesem dzielnicy wybrano jednomyślnie p. Kwózcza. Wybrano także Radę Naczelną dzielnicy.

Następnie uchwalono kilka rezolucyj. — Pierwsza z nich zawiera energiczny protest przeciwko robobce jednostek, które żądania zgodne z interesem społecznym i narodowym piętnują jako dążności ośrodkowe i niepatrijotyczne. Druga oświadcza, że na mocy smutnych doświadczeń walne zebranie Dzielnicy Śląskiej przyszło do przekonania, że urząd mianowanego kierownika Dzielnicy wnosi do czynności wykonawczej i wogóle w życie dzielnicy wiele rozbieżności i że sytuacja ta jest dla dobra publicznego wręcz szkodliwa. Walne zebranie zawiesza w czynnościach kierownika dzielnicy p. Tabernackiego, któremu pozbawiono wyraża votum nieufności.

P. Zegadłowicz do P. A. L.

P. Zegadłowicz pogniwał się na K. H. Rostrowskiego za jego krytykę „Zmór“ w „Wiadom. Literackich“ zamieścił artykuł w którym swoim krytykom insynuuje jakoby wzorem Torquemadów chcieli go spalić na stosie. Oczywiście myli się. P. Zegadłowicza nie na stos trzeba, ale pod opiekę lekarza oddać! Nieoczekiwanie „Kurjer Poranny“ bierze p. Zegadłowicza w obronę. — Naprzód zarząną zdrowo „Zmory“, a teraz broniąc go pisze o „oszczekiwaniach“.

„Oszczekiwacze — zapewnia organ sanacyjnej lewicy — to głównie ci, którzy dla tegoż Zegadłowicza własnymi rękami zbudowali kapliczkę, a dziś kiedy jak Samson strząsnął z siebie zbutwiałe jej cegły i odwrócił się od swych dawnych komitowników, pragna dymisjonowanego światka zadławić. Ich lamenty i wyzwiska mogą nawet wzruszyć. — Oto wrzeszcza i poplakuje, których Zegadłowicz porzucił“.

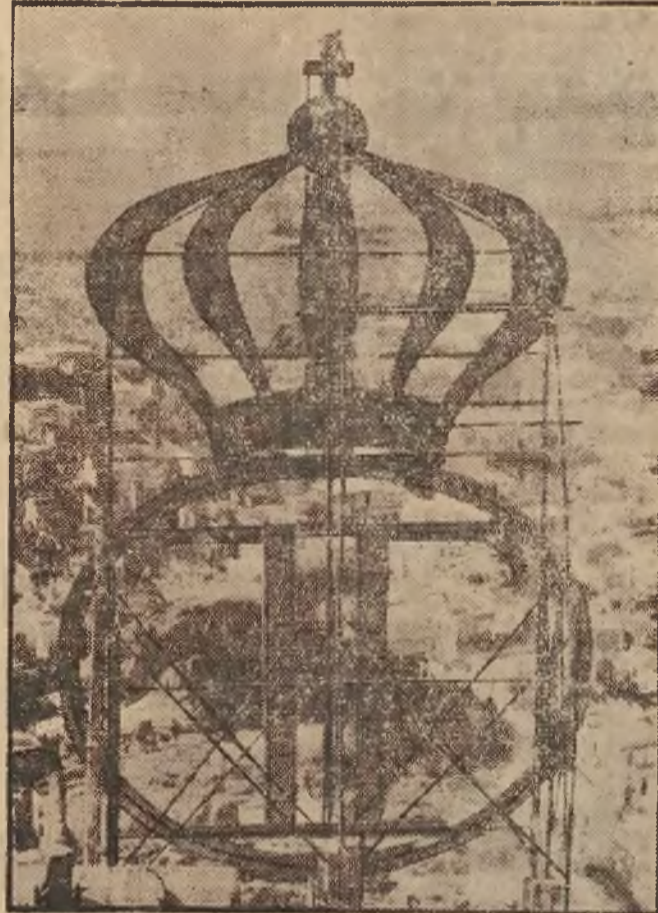
Samson i Zegadłowicz! Ryzykowne zestawienie!.. Ale skoro już „Kurjer Poranny“ winduje p. Zegadłowicza na takie wyżyny, to możemy wziąć pod uwagę nasz projekt: — wprowadzić p. Zegadłowicza do „Polskiej Akad. Literatury“. Aniśmy się zdziwili. Ani — gniewali. A w P. A. L. wakuje jedno krzesło... W sam raz!

Po uchwaleniu rezolucyj zabrał głos nowy prezes dr. Kwoczek, który oświadczył, że przyjmuje wybór; jest on bowiem wyrazem zaufania a więc dla niego rozkazem. Wszystko — mówił nowy prezes — czynić musimy dla ludu. Dlatego też trzeba pójść na wieś, każdy musi mieć przekonanie, że się współczuje z jego niedolą i krzywdą i że występuje się w jego obronie naprawdę. — Podstawą współpracy z centralą musi być zasada, że należy uszanować uzasadnione

żądania poszczególnych terenów, gdyż praca polska w Niemczech jest jedna, ale środki są różne. Oświadczenie to spotkało się z pełnym uznaniem delegatów. Zebranie zakończono odśpiewaniem pieśni „Serdeczna Matko“.

Niedzielne zebranie w Opolu stanowiło wątpliwy przełom i zwrot ku lepszym stosunkom polskich w Niemczech. Należy podkreślić, iż ten zwrot, jest dziełem samego społeczeństwa polskiego na Śląsku Opolskim, które mimo ucisk niemiecki zachowało nienaruszony zdrowy instynkt społeczny i narodowy.

Ateny witają powracającego króla

Stolica Grecji, Ateny, witała uroczyście króla, który wrócił na tron, wzwany plebiscytem z obczyzny. Na górze Lyskabetos, dominującej nad Atenami, umieszczono olbrzymią koronę i inicjały królewskie, utworzone z kilkuset żarówek. Był to rzeczywiście wspaniały widok, gdy wieczorem wysoko ponad Atenami nagle zajaśniała korona królewska.

Ludendorfa wojna „totalna“.

Z Niemiec dochodzą informacje o nowej koncepcji wojennej generała Ludendorfa, t. zw. „wojny totalnej“.

Koncepcja ta, mimo jej obecnego dopiero ujawnienia, nie jest bynajmniej nową, a zrodziła się w umyśle ówczesnego generalnego kwaterymistrza armii niemieckiej, gen. Ludendorfa, w ostatnim roku wojny, gdy już stało się jasnym, że armia frontowa zdolna była jeszcze prowadzić wojnę przez czas dłuższy, ale, że zawiodą tyły, że nie podola zadaniu „Hinterland“. Wszystko bowiem wskazywało już na powolne załamywanie się zarówno psychiki społeczeństwa, znużonego wojną, jak i stanu gospodarczego kraju. Ludendorf przewidywał, że wobec takich objawów nadejdzie kiedyś dzień, w którym armia, nie mając żadnej więcej łączności działania z „Hinterlandem“, zawiśnie w próżni.

Niemcy rozpoczęły wojnę w nastroju powszechnego entuzjazmu. Tak powszechnego, że ałfizowali się z nim nawet socjaliści niemieccy.

Gdzieś kiedyś, już po wojnie spotkaliśmy się z chepliwym twierdzeniem jednego z wybitnych socjalistów niemieckich, że pierwotnie opowiedzenie się socjalistów niemieckich za wojną i późniejsze obalenie cesarstwa było zgóry obmyślanym posunięciem taktycznym. Socjaliści niemieccy widzieli bowiem całą bezcelowość wszelkiego oporu przeciwwojennego i dopiero, doczekawszy się znużenia społeczeństwa, założyli miny pod monarchję i pod cały ustroj państwa. — Twierdzeniu temu trudno dać wiarę, ale gdy by tak było rzeczywiście, to świadczyłoby o bezprzykładowym cynizmie socjalistów niemieckich, którzy z zimną krwią patrzyli na powolną zagładę narodu i państwa, aby na ruinach budować własny gmach.

Początkowo entuzjazm narodu niemieckiego zanikał powoli w miarę przeciągania się wojny, mimo odpowiednio skonstruowanych komunikatów wojennych i użycia całego bezprzykładowym cynizmie socjalistów niemieckich, którzy z zimną krwią patrzyli na powolną zagładę narodu i państwa, aby na ruinach budować własny gmach.

mich obszarów na Wschodzie, który był zdawien dawna splechlerzem Europy, wojna podciągała za sobą tak olbrzymie marnowanie dóbr, że ubogie w surowce Niemcy, nie zwycięższy w pierwszym impecie (jak w roku 1870-71), nie mogły wytrzymać ani psychicznie, ani gospodarczo kilkuletniej wojny.

Słyszeliśmy niedawno jeszcze opowiadanie jednego z oficerów niemieckich uczestników Wielkiej Wojny, w jaki sposób zalaźniała się ostatnia niemiecka ofensywa letnia z roku 1918. Po uderzeniu na linje angielskie i przełamaniu ich żołnierze niemieccy dotarli do bogatych magazynów angielskich. I tu utknęła ofensywa niemiecka. Żołnierze rzucili się przedewszystkiem na magazyny, aby raz wreszcie najeść się do syta, najeść się tego, czego już oddawna nie kosztowali w takiej obfitości.

W tym momencie gen. Ludendorf wystąpił ze swoją koncepcją „wojny totalnej“, — czyli mobilizacji całego narodu. Było to już jednak zapóźno. Politycy doszli już byli ponownie do głosu: z frontu macedońskiego leciały już drzazgi, a na nizinach lombardzkich dokonywał się zwolna dramat monarchji austriacko-węgierskiej. Jeszcze chwila, a żołnierze niemieccy zaczęli tworzyć na wschodnim froncie rady żołnierskie. Koncepcja Ludendorfa była spóźniona, a temsamem już nieaktualna.

Nie ulega jednak wątpliwości, że w przyszłej wojnie, jaką Niemcy będą prowadzić koncepcja gen. Ludendorfa wojny totalnej znajdzie zastosowanie. Jeden z kierowników niemieckiej służby pracy oświadczył nam niedawno, że armia niemiecka mogła się była trzymać jeszcze rok na froncie zachodnim, gdyby nie był zawiody tyły. W przyszłości jednak nie będzie się to mogło powtórzyć, ponieważ miejsce przy warsztatach przemysłu wojennego zajmą mężczyźni i kobiety ze służby pracy, która jest organizacją paramilitarną, a z chwilą wybuchu wojny stanie się w zupełności militarną. Nie zapomnijmy również, że rezerwy armii czynnej stanowią narodo-socjalistyczne organizacje bojowe. SA. i SS. Dziś już zatem znaczną część społeczeństwa niemieckiego jest zmobilizowana, choć niema wojny „totalnej“.

AXEL RUDOLF.

PRZYGODA NA WSCHODZIE.

Adaptował E. Bałucki.

Szronowski wysyskał moment, o którym wspominał Grobliczowi, wysłizgnął się bezgłośnie do bocznego korytarza i za najbliższym występieniem ściany zaszył się w kącie. Stojąc nieruchomo w ciemności, która go z początku oślepiła, słyszał zdziwiony głos Anglika, nawołujący go po imieniu. potem szybkie oddalające się kroki.

Wyczekał kilka chwil, zanim wzrok się oswoił z ciemnością, i zaczął ostrożnie i powoli posuwać się naprzód.

Korytarze miały dużo rozgałęzień, przecinały się wzajemnie, niektóre się kończyły ślepą ścianą.

Szedł na chybił trafił, ale nie odczuwał żadnej obawy. Co mu się mogło stać? Wrócićgo wytłumaczyłby, że zabłądził.

Moment był uchwycony dobrze, ponieważ uroczysta ceremonia przyjęcia cudzoziemców ściągnęła większość mnichów na wewnętrzny dziedziniec.

W innym razie nie uszedłby daleko, gdyż po tych właśnie korytarzach stale się krzątali bracia niższych stopni. Teraz jakby wymarły.

Narazie nie wyobrażał sobie, jak się wy-

dostanie z labiryntu, ale tem się nie przejmował zbyt. W tej chwili myślał tylko o Krystynie Gronieckiej.

Wyczuwał jej obecność, wierzył, że się ukryła w olbrzymim, pogmatwanym kompleksie budynków, lub prosto została tam uwieziona na czas pobytu cudzoziemców.

Kilka razy na skrzyżowaniach korytarzy dojrzał w oddali alumnów i zakonników. Wówczas wiskał się ostrożnie do pobliskiej niszy i czekał z zapartym oddechem, aż sylwetki się rozpięły w gestym mroku.

Do tej pory nikt go nie zauważył, lecz i on sam nie spostrzegł najdrobniejszego szczegółu, który naprowadziłby na ślad Gronieckiej, lub przynajmniej wskazał na jej obecność.

Zaglądał do stojących otworem pustych cel, przypominających średniowieczne lochy więzienne.

Skradając się na palcach, przeszedł przez wielką salę, w której powietrze było przesycone ciężkim zapachem wilgoci i pleśni. Wzdłuż ścian ciągnęły się głębokie nisze, wypełnione dziesiątkami tysięcy ksiąg i rękopisów.

Archiwum Rongbuku.

Muzealne zbiory prastarych manuskryptów chińskich, tybetańskich, indyjskich, mongolskich, w których, być może, setki lat spią wynalazki i zdobycze nauki, stanowiące dumę Europy współczesnej.

Szronowski posuwał się dalej, zachowując wyteżoną ostrożność.

W końcu sali natknął się na szczerle zasłonięty otwór.

Uchylił matę i raptem stanął zdziwiony, oślepiiony światłem dziennym — przed nim był mały, czworokątny placyk.

Cofnął się i zaczął rozmyślać: zaryzykować i wyjść na podwórze, czy zawrócić i poprowadzić dalej poszukiwania wewnątrz?

Zrobił małą szparę i wyjrzał ostrożnie. Dookoła podwórza, na wysokości mniej więcej piętra, biegła galerja, z której mogli go łatwo zauważyć.

Nagle w prawym kącie zaskrzypiały drzwi i na placyk wszedł wysoki chudy mnich w bogato haftowanych szatach, w napierśnikach ze złotej łuski i w wysokim ozdobnym kołpaku. Kroczył godnie i poważnie, a gdy doszedł do przeciwległej ściany, pochylił się i znikł w niskim otworze.

Sądząc z wyglądu, musiał należeć do najwyższych dostojników Rongbuku, i Szronowski postanowił niezwłocznie uciec się za nim.

Zakonnik mógł wskazać drogę do tej części klasztoru, do której sam nie dostałby się nigdy.

X.

Mnichem, za którym w przyzwioitem oddaleniu podążał Szronowski, sunąc jak cień

przez caczysne korytarze — był Uyo-Go.

Na wewnętrznym dziedzińcu audjencja przeciągała się w nieskończoność i do ostatecznego uzgodnienia układów między zwierzchnikiem klasztoru a cudzoziemcami było jeszcze daleko. Ułóżych pośpiech uche dzi za nieprzychylności i każdy choć trochę się szanujący mężczyzna zawsze ma czas.

Kang-Po wysłał swojego zastępcę z poleceniem zawiadomienia Lada-Yuli, że może spokojnie powrócić do swojej celi, ponieważ biali nie ubiegali się o zwiedzenie klasztoru i wobec tego nie było najmniejszej obawy, by weszli do jakiegokolwiek budynku.

Uyo-Go uśmiechał się złośliwie.

Tym razem przejrzał plany Kanga-Po. Otrzymał rozkaz odwiedzenia Lada-Yuli wcale nie poto, by ją uspokoić, tak czy owak dziewczyna była przygotowana, że spędzi kilka dni w świątyni Kangmi i nie sprzeciwiała się temu zarządzeniu.

Nie, przyczyna tkwiła w czym innym: Kang-Po chciał usunąć swojego zastępcę na czas rokowań z cudzoziemcami. Im dłużej trwała jego nieobecność, tem bardziej będzie to na rękę zwierzchnikowi klasztoru.

Postanowił wysyskać odpowiednio tę okoliczność.

Cicho zaszeleściły ciężkie zasłony, odgradzające wnętrze świątyni od ciemnego, pustego przedsionka.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Na nadchodzący, sezon po znizonych cenach ZABAWKI wszelkiego rodzaju, oraz wszystkie dotychczas prowadzone artykuły, poleca, firma: STEFAN POREBSKI obecnie nowy adres: ul. Florjańska 34

MAGAZYN OBUWIA „PE-ZET“

ul. Długa 23, ul. Starowińska 77

Do każdej pary bucików męskich i damskich dodaje się bezpłatnie — bilet do kina.

Duży wybór!

Ceny fabryczne!

Inteligentna panna lat 21 sieroła, szkoła rolnicza, poszukuje posady gospodyni na małej plebanji na wieś. Oferty: „Energiczna“ Kraków, Rynek Gł. „Ruch“

Filatelisci, zbieracze monet dnia 3 i 4 grudnia, zapraszamy do „Hotelu Polskiego“ w Krakowie ul. Florjańska 42 celem oglądnięcia zbiorów. — Jedyna okazja taniego zakupu. — Filadelfja Bydgoszcz.

GIMNASTYCZNE przyrzady poleca Wytwórnia Albin Bernacki — Kraków, ulica Łobzowska 38. Kosztorysy na żądanie.

Pierwszorządna Pracownia Obuwia WŁ. KOWALCZYKA KRAKÓW ul. Zwierzyniecka 5. Poleca obuwie luksusowe damskie i męskie oraz wszelkie obuwie sportowe po cenach nader niskich.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie Rewiru V. ul. Bonarka 18. Sygn. V. Km. 921/34. dnia 26 listopada 1935.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu grodzkiego rewiru V. w Krakowie, urzędujący przy ul. Bonarka L. 18 na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13 stycznia 1936 r. o godz. 11-tej przed poł. w Sądzie grodzkim w Skawinie na wniosek wierzyciela egzekwującego Eljasza Zimetbauma w Krakowie, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznej licytacji należących do dłużniczki Wiktorji z Janików Paciorkowej w Radziszowie, nieruchomości:

1) lwh. 398 i 2110 ks. grt. gm. kat. Radziszów, objętych składających się z parcel gruntowych o łącznym obszarze 1 ha. 06 ar. 96 m. kw. czyli 1 mórg 1374 sążni.

2) lwh. 292 i 1627 ks. grt. gm. kat. Radziszów, objętych dłużnika Jakóba Paciorka z Radziszowa własnych, składających się z parcel gruntowych o łącznym obszarze 1 ha. 16 ar. 61 m. kw. czyli 2 morgi 42 sążnie, z domu drewnianego krytego dachówką, obejmującego 1 izbę, kuchnię, stajnię, komórkę i sieni, — z drewnutni dachówką krytej, krytej słomą, zaś jako przynależności z 14 drzew owocowych, z krowy i cielęciami. —

Nieruchomości te mają urządzone księgi gruntową w Sądzie grodzkim w Skawinie. Powyższe nieruchomości ad 1) i 2) zostały oszacowane wraz z przynależnościami na łączną sumę 8.756 zł. Cena wywołania wynosi 6.567 zł. Wadium wynosi 876 zł.

Rękojmię należy złożyć w gotowiznie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Skawinie w godzinach urzędowych.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru V. (—) Piotr Bill.

„BUFET GRODZKI“ KRAKÓW, UL. GRODZKA L. 44.

poleca: Śniadania, obiady i kolacje, bufet obfity — **ceny niskie** lokal otwarty od godziny 5-tej rano.

PRALNIE WŁASNA wzorowo prowadzona przy ul. Kopernika 18 poleca **Stow. św. ZYTY.** Na żądanie naprawia i ceruje bielnią.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie Rewiru VI. ul. Morawskiego 10. dnia 26 listopada 1935. Sygn. VI. Km. 242/35 i łączne.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, Rew. VI. zam. w Krakowie ul. Morawskiego 10, na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 11 grudnia 1935 o godzinie 10-tej rano w domu przy Al. Kraśnińskiego 10 odbędzie się licytacyjna sprzedaż ruchomości składających się z mebli i innego sprzętu domowego. Oszacowanie nastąpi przed licytacją. Przedmioty wyżej wymienione można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej podanym.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VI. (—) Mgr. Ludwik Sęk.

PARCELE na Grzegórkach między ulicami Grzegorzeczą i Rzeźniczą **pełnouzbrojone** na dogodnych warunkach zaraz do sprzedania po cenach okazyjnych. Wiadomość **Kancelarja adv. Dr. Nitscha** Kraków, Rynek Gł. 44 II. p.

U ks. Gadowskiego (Bochnia)

do nabycia za gotówkę (w nawiasie inowa cena księgarska).

- KATECHIZM WEKSY 2.50 (2.75), KATECHIZM MAŁY 1.20 (1.40), WYCIĄG KATECH. 0.40 (0.50), DZIEJE BIBL. (2.70), MAŁA BI. RIJKA (1.70), EGZORTY DLA SZKÓLPOWSZ. (4.50), KRÓTKA HIST. KOSC. 0.40 (0.60), NAUKA KOŚCIOŁA 0.80 (1 zł.), KATECHEZY BIBL. DLA I. i II. KL. POWSZ. 2 zł. (2.40), SZKICE KATECHEZ 2 TOMY 2.50 (3 zł.), PSYCHOLOGJA WYCHOW. 2 zł. (2.40), KAZANIA O WYCHOWANIU 1 zł. (1.20), UPOWINEK DUCH. 0.15 (0.20), DOBRY PASTERZ, modlitewnik oprawy a) dla młodzieży po 60, 1.00, 1.50, 2 zł. (60, 1.20, 1.80, 2.50), b) dla dzieci po 40, 60, 1.00, 1.50 (60, 80, 1.20, 1.80).

Przy zamówieniach ponad 20 zł. franco ponad 30 zł. franco i rabat 10 proc.

Z nowości Teologicznych

BIESZK K. Dr. Ks.: Liturgia źródłem kazań	zł. —.60
BOBICZ I. Ks.: Służba Boża — 15 kazań liturgicznych	„ 2.20
BODZIANOWSKI F. Ks.: Zagadnienia najaktualniejsze. — Przemówienia do młodzieńców i mężów	„ 4.—
BROSS ST. Dr. Ks.: Miłość, małżeństwo — rodzina	„ 1.50
GAWALEWICZ M.: Królowa Niebios. — Legendy o Matce B. Ile kosztuje grzech?	„ 2.—
INSADOWSKI H. Dr. Ks.: Rzymskie prawo małżeńskie a chrześcijaństwo	„ 8.—
KARG O. C. O. M.: Mała tajemnica	„ —.45
KEPLER P.: Szkoła cierpienia	„ 1.50
KRAJEWSKI F.: Christus bei den Kindern	„ 4.20
MIS W. Dr. Ks.: Tylko dwie drogi do zbawienia	„ 3.50
MORAWSKI M. Dr. Ks.: Synod prowincjonalny prowincji gnieźnieńskiej w dawnej Polsce	„ 2.—
PLUS R. T. J.: W obliczu małżeństwa — dla okresu narzeczeństwa	„ 1.—
ROUZIC L. Ks.: Miłość mocniejsza niż śmierć	„ 2.50
SCHMID M. O. T. J.: Miesiączne odnowienie ducha. — Konferencje dla osób zakonnych t. III—IV.	„ 3.—
SCHMIDTMAYR M.: Będziemy mieli święte dzieci	„ —.70
SOBALKOWSKI SZ. Dr. Ks.: Nauczanie wychowawcze. — Kazania stanowe	„ —.60
TÓTH T.: Wierzę w Kościół powszechny. Opr. zł. 7.50. Brosz.	„ 5.50

poleca

Księgarnia Krakowska — Kraków ul. św. Krzyża 13.

Wysyłka odwrotna.